

**UNIwersYTET
TECHNOLOGICZNO – HUMANISTYCZNY
IM. KAZIMIERZA PUŁASKIEGO W RADOMIU**

WYDZIAŁ FILOLOGICZNO- PEDAGOGICZNY

WYCHOWANIE FIZYCZNE

**SZCZEGÓŁOWE ZASADY ORGANIZACJI KSZTAŁCENIA:
ZASADY STUDIOWANIA**

**NA STUDIACH PIERWSZEGO STOPNIA
STACJONARNYCH
O PROFILU PRAKTYCZNYM**

Radom 2020

Spis treści

I.	<u>Szczegółowa organizacja praktyk</u>	3
1.1	<u>Cel praktyk</u>	3
1.2	<u>Efekty uczenia się właściwe dla praktyki oraz treści programowe</u>	3
1.3	<u>Wymiar i łączna liczba punktów ECTS</u>	8
1.4	<u>Liczba oferowanych studentom miejsc praktyk oraz zasady doboru instytucji</u>	8
1.5	<u>Zasady i formy odbywania praktyk oraz termin ich realizacji</u>	9
1.6	<u>Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w wyniku odbywania praktyki</u>	9
II.	<u>Zasady dyplomowania</u>	10
2.1	<u>Praca dyplomowa</u>	10
2.1.1	<u>Forma, tematyka i metodyka prac dyplomowych oraz inne wymagania, które muszą spełniać</u>	10
2.1.1.1	<u>Wymogi formalne dotyczące realizacji prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia na kierunku Wychowanie Fizyczne</u>	10
2.1.1.2	<u>Wymogi merytoryczne dotyczące realizacji prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia na kierunku Wychowanie Fizyczne</u>	12
2.1.1.3	<u>Zasady dotyczące realizacji prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia na kierunku Wychowanie Fizyczne</u>	12
2.1.2	<u>Sposoby weryfikowania i kryteria oceniania pracy</u>	13
2.1.3	<u>Procedura antyplagiatowa przed dopuszczeniem pracy do obrony</u>	13
2.2	<u>Egzamin dyplomowy</u>	14
2.2.1	<u>Kryteria dopuszczenia do egzaminu dyplomowego</u>	14
2.2.2	<u>Forma i przebieg egzaminu</u>	15
2.2.3	<u>Zakres egzaminu oraz zasady weryfikacji i oceny egzaminu</u>	15
III.	<u>Zasady rejestracji na kolejny semestr</u>	15
IV.	<u>Zasady obowiązujące przy wyborze grupy zajęć obieralnych</u>	15
V.	<u>Wykaz osób realizujących zajęcia</u>	16

I. Szczegółowa organizacja praktyk

1.1 Cel praktyk

Podstawowym celem praktyki zawodowej jest wykształcenie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach w praktyce oraz kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym w szczególności:

- wprowadzenie do praktycznego wykonywania zawodu, do którego przygotowują studia pierwszego stopnia na kierunku *wychowanie fizyczne*;
- wykształcenie umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej zdobytej na studiach w praktyce;
- kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności: organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach, prowadzenia negocjacji, a także przygotowanie studenta do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone mu zadania, itp.;
- pogłębianie wiedzy o pracy instruktora sportu/instruktora rekreacji ruchowej/nauczyciela wychowania fizycznego;
- stworzenie warunków do aktywizacji zawodowej studentów na rynku pracy;
- poznanie organizacji pracy odpowiadającej współczesnym tendencjom w instytucjach kultury fizycznej;
- poznanie zasad organizacji i mechanizmów funkcjonowania szeroko rozumianej kultury fizycznej;
- kształtowanie wysokiej kultury oraz postaw etycznych w pracy zawodowej;
- pogłębienie przekonania o konieczności uczenia się przez całe życie i samodoskonalenia w zakresie kompetencji osobistych i zawodowych;
- gromadzenie materiałów niezbędnych do samodzielności i odpowiedzialności za powierzone mu zadania.

1.2 Efekty uczenia się właściwe dla praktyki oraz treści programowe

Efekty uczenia się dla grupy zajęć F1 *Praktyka zawodowa (nauczycielska)* na studiach pierwszego stopnia na kierunku *wychowanie fizyczne* zostały szczegółowo określone w karcie przedmiotu *Praktyka zawodowa* oraz w *Ramowym programie praktyk* i są to:

Dla grupy zajęć F1. Praktyka zawodowa (nauczycielska):

w zakresie wiedzy:

zna i rozumie:

- podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących;
- klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania lub kształcenia oraz ich wartości aplikacyjne;
- rolę nauczyciela lub wychowawcy w modelowaniu postaw i zachowań uczniów;
- normy, procedury i dobre praktyki stosowane w działalności pedagogicznej (nauczanie w szkołach podstawowych);
- zagadnienie edukacji włączającej, a także sposoby realizacji zasady inkluzji;

- zróżnicowanie potrzeb edukacyjnych uczniów i wynikające z nich zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania;
- sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej;
- strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, a także alternatywne formy edukacji;
- podstawy prawne systemu oświaty niezbędne do prawidłowego realizowania prowadzonych działań edukacyjnych;
- prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością;
- zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie, a także zasady udzielania pierwszej pomocy;
- procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego oraz ich prawidłowości i zakłócenia;
- podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy, zasady emisji głosu, podstawy funkcjonowania narządu wzroku i równowagi;
- treści nauczania i typowe trudności uczniów związane z ich opanowaniem;
- metody nauczania i doboru efektywnych środków dydaktycznych w tym zasobów internetowych, wspomagających nauczanie przedmiotu lub prowadzenie zajęć, z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.

w zakresie umiejętności:

potrafi:

- obserwować sytuacje i zdarzenia pedagogiczne, analizować je z wykorzystaniem wiedzy pedagogiczno-psychologicznej oraz proponować rozwiązania problemów;
- adekwatnie dobierać, tworzyć i dostosowywać do zróżnicowanych potrzeb uczniów materiały i środki, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz metody pracy w celu samodzielnego projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych, dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych;
- rozpoznawać potrzeby, możliwości i uzdolnienia uczniów oraz projektować i prowadzić działania wspierające integralny rozwój uczniów ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym;
- projektować i realizować programy nauczania z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów;
- projektować i realizować programy wychowawczo profilaktyczne w zakresie treści i działań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli;
- tworzyć sytuacje wychowawczo-dydaktyczne motywujące uczniów do nauki i pracy nad sobą, analizować ich skuteczność oraz modyfikować działania w celu uzyskania pożądanych efektów wychowania i kształcenia;
- podejmować pracę z uczniami rozbudzającą ich zainteresowania i rozwijającą ich uzdolnienia, właściwie dobierać treści nauczania, zadania i formy pracy w ramach samokształcenia oraz promować osiągnięcia uczniów;
- rozwijać kreatywność i umiejętność samodzielnego, krytycznego myślenia uczniów;

- skutecznie animować i monitorować realizację zespołowych działań edukacyjnych uczniów;
- wykorzystywać proces oceniania i udzielania informacji zwrotnych do stymulowania uczniów w ich pracy nad własnym rozwojem;
- monitorować postępy uczniów ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły;
- pracować z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego;
- odpowiedzialnie organizować pracę szkolną oraz pozaszkolną ucznia, z poszanowaniem jego prawa do odpoczynku;
- skutecznie realizować działania wspomagające uczniów w świadomym i odpowiedzialnym podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- poprawnie posługiwać się językiem polskim i poprawnie oraz adekwatnie do wieku uczniów posługiwać się terminologią przedmiotu;
- posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu;
- udzielać pierwszej pomocy;
- samodzielnie rozwijać wiedzę i umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł, w tym obcojęzycznych, i technologii.

w zakresie kompetencji społecznych:

jest gotów do:

- posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka;
- budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami ucznia, oraz włączania ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej;
- porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej i poza nią;
- podejmowania decyzji związanych z organizacją procesu kształcenia w edukacji włączającej;
- rozpoznawania specyfiki środowiska lokalnego i podejmowania współpracy na rzecz dobra uczniów i tego środowiska;
- projektowania działań zmierzających do rozwoju szkoły lub placówki systemu światy oraz stymulowania poprawy jakości pracy tych instytucji;
- pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i innymi członkami społeczności szkolnej i lokalnej.

Dla grupy zajęć F2. Praktyka zawodowa (instruktorska):

w zakresie wiedzy:

zna i rozumie:

- prawidłowości związane z funkcjonowaniem człowieka w aspektach: biologicznym, biomechanicznym, biochemicznym, rozumie ich wzajemne zależności oddziaływające na zdrowie, wydolność fizyczną oraz adaptację organizmu do wysiłku fizycznego;
- zjawiska towarzyszące rozwojowi: fizycznemu i motorycznemu, potrafi wyjaśniać zależności zachodzące między nimi w różnych okresach ontogenezy, zna metody ich oceny, w tym także sprawności fizycznej;
- budowę i funkcje organizmu człowieka, a także metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny niektórych jego zaburzeń, związki wychowania fizycznego z edukacją zdrowotną, rozumie znaczenie ruchu w profilaktyce zdrowotnej, rozumie rolę sportu, w szczególności w aspekcie prozdrowotnego stylu życia oraz podnoszenia sprawności fizycznej i umiejętności sportowych;
- w stopniu pogłębionym czynniki wpływające na powstawanie wad postawy ciała oraz objawy im towarzyszące, diagnostykę wad postawy, rolę ćwiczeń kompensacyjno-korekcyjnych;
- w stopniu zaawansowanym wybrane pojęcia i mechanizmy związane ze zdrowiem i jego ochroną oraz potrafi przewidzieć negatywne skutki zagrożeń chorobami cywilizacyjnymi;
- podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego;
- ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości w zakresie aktywności ruchowej i rekreacyjnej oraz projektowania ścieżki własnego rozwoju i awansu zawodowego, zna zasady planowania, organizowania, prowadzenia i monitorowania zajęć w danym sporcie, zasady organizacji małych przedsięwzięć sportowych (np. zawodów, festynów sportowych);
- rozumie wpływ społecznych i cywilizacyjnych zmian na styl życia społeczności lokalnej, regionalnej, krajowej i światowej.

w zakresie umiejętności:

potrafi:

- posługiwać się sprzętem i aparaturą stosowanymi do oceny: poziomu rozwoju fizycznego, zdolności motorycznych i umiejętności ruchowych uczniów, samodzielnie planować, organizować, prowadzić i monitorować zajęcia sportowe i małe przedsięwzięcia sportowe w oparciu o gotowy schemat pracy, modyfikując go z uwzględnieniem możliwości, potrzeb i zainteresowań uczestników oraz warunków zewnętrznych;
- wykazać się specjalistycznymi umiejętnościami ruchowymi z zakresu wybranych form aktywności fizycznej (rekreacyjnych, zdrowotnych, sportowych i estetycznych)

niezbędnymi do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego i instruktora;

- wyszukiwać, analizować i użytkować informacje ze źródeł w języku obcym na poziomie B2, w zakresie zagadnień związanych z naukami o kulturze fizycznej;
- tworzyć spójne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym na poziomie B2, w tym w zakresie terminologii stosowanej w naukach o kulturze fizycznej;
- ocenić przydatność środków, metod, form, procedur i dobrych praktyk do realizacji różnych zadań procesie wychowania fizycznego, projektować rozkłady materiału programowego oraz różne scenariusze lekcji dla dowolnej klasy szkoły podstawowej uwzględniając m.in.: wiek, płeć, poziom rozwoju fizycznego, poziom sprawności motorycznej, umiejętności ruchowe, specjalne potrzeby edukacyjne, zainteresowania podopiecznych, bazę szkoły, sprzęt sportowy, potrafi także dobierać metody, formy i środki typowe dla danego sportu do możliwości, potrzeb i zainteresowań uczestników zajęć oraz warunków zewnętrznych;
- nakreślić plan pracy oraz przygotowywać różne scenariusze zajęć z wychowania fizycznego, czy gimnastyki kompensacyjno-korekcyjnej uwzględniając m.in.: rodzaj wady, wiek, płeć, poziom rozwoju fizycznego, poziom sprawności motorycznej, umiejętności ruchowe, specjalne potrzeby edukacyjne, zainteresowania podopiecznych, bazę szkoły, sprzęt sportowy oraz dostosować styl kierowania grupą ćwiczebną do celów i potrzeb jej uczestników;
- identyfikować błędy i zaniedbania w procesie wychowania fizycznego i postępowaniu kompensacyjno-korekcyjnym w wymiarze społecznym, grupowym i indywidualnym, potrafi planować, organizować i prowadzić zajęcia i przedsięwzięcia sportowe, dbając o atrakcyjność i atmosferę ich przebiegu;
- potrafi pracować i współdziałać w grupie posługującej się językiem obcym na poziomie B2, w tym w zakresie właściwym dla kierunku studiów, przyjmując w niej różne role;
- posługiwać się odpowiednimi metodami i narzędziami oraz technikami w zakresie konstruowania i prowadzenia prostych badań związanych z poziomem rozwoju fizycznego, sprawności fizycznej oraz postawy ciała; formułować wnioski, opracować i zaprezentować wyniki (z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych) oraz przedstawić rekomendacje praktyczne;
- kierować rozwojem osobistym i dokonywać ustawicznego doskonalenia zawodowego, dokonać samooceny i określić kierunki własnego rozwoju i ich sposób realizacji.

w zakresie kompetencji społecznych:

jest gotów do:

- uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z wykonywaniem zawodu nauczyciela wychowania fizycznego i instruktora, uwzględniania bieżących oraz odroczonych w czasie skutków uczestnictwa w prowadzonych zajęciach i małych przedsięwzięciach sportowych;
- formułowania opinii dotyczących uczniów w kontekście zadań związanych z wykonywanym zawodem nauczyciela wychowania fizycznego i instruktora;
- dbania o poziom sprawności fizycznej niezbędnej do wykonywania zawodu nauczyciela wychowania fizycznego i instruktora, promowania sportu poprzez działania edukacyjno-informacyjne;

- współpracy w grupie posługującej się językiem obcym na poziomie B2, w zakresie terminologii stosowanej w naukach o kulturze fizycznej, przyjmując w niej różne role;
- aktywnego działania i efektywnej współpracy z różnymi ludźmi i instytucjami na rzecz kultury fizycznej;
- realizowania zadań w sposób bezpieczny dla siebie i otoczenia oceniając ryzyko wobec podopiecznych i środowiska i podejmowania adekwatnych do stopnia zagrożenia działań;
- funkcjonowania jako: organizator, animator, uczestnik i sędzia imprez sportowych i rekreacyjnych;
- określania priorytetów służących praktycznej realizacji określonych zadań w oparciu o określone standardy związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela wychowania fizycznego i instruktora, systematycznego uzupełniania swojej wiedzy i umiejętności z zakresu prowadzonych zajęć sportowych.

Treści programowe *Praktyki zawodowej* na studiach *pierwszego stopnia* na kierunku *wychowanie fizyczne* mogą zostać uszczegółowione i dostosowane do specyfiki działalności danej jednostki organizacyjnej, w której student odbywa praktykę. Ich dobór jest zindywidualizowany i ukierunkowany na przygotowanie studentów do wykorzystywania zdobytej wiedzy w celu rozpoznania podstawowych problemów pojawiających się w pracy zawodowej pracowników instytucji kultury fizycznej i sportu, a także w celu zidentyfikowania misji podmiotów funkcjonujących w przestrzeni szeroko rozumianej kultury fizycznej i sportu.

1.3 Wymiar i łączna liczba punktów ECTS

Studenci studiów *pierwszego stopnia* na kierunku *wychowanie fizyczne*, zobowiązani są do odbycia studenckich praktyk zawodowych w wymiarze nie krótszym niż *6 miesięcy (750 godzin)*. Za odbycie praktyki zawodowej i jej zaliczenie student otrzymuje *30 punktów ECTS*.

1.4 Liczba oferowanych studentom miejsc praktyk oraz zasady doboru instytucji

Studenci studiów *pierwszego stopnia* na kierunku *wychowanie fizyczne* mają możliwość odbycia praktyk zawodowych w podmiotach będących interesariuszami zewnętrznymi Wydziału Filologiczno – Pedagogicznego. Studenci samodzielnie załatwiają formalności związane z odbyciem praktyki. Studenci mogą również samodzielnie poszukiwać miejsc odbywania praktyki w zależności od indywidualnych preferencji. Przy wyborze miejsc odbywania praktyki studenci mogą także skorzystać z pomocy Centrum Promocji Studentów i Absolwentów – Biuro Karier UTH Rad.

Praktyka może odbywać się:

- w zakresie instruktora sportu (na podstawie porozumień):

1. W ramach realizacji piłki nożnej - Radomiak Radom,
2. W ramach realizacji koszykówki - Piotrówka Radom,
3. W ramach realizacji siatkówki - Czarni Radom, Radomka Radom.

- w zakresie nauczycielskim (na podstawie porozumień):

1. Publiczna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 6, ul. Rapackiego 24, 26-600 Radom,
2. Publiczna Szkoła Podstawowa nr 28, ul. Jaracza 8, 26-600 Radom.

Ponadto, studenci mogą odbywać praktyki w wybranej przez siebie instytucji, w kraju lub za granicą, której profil działania umożliwi studentowi zrealizowanie ogólnych celów praktyki, odpowiada charakterowi studiów *pierwszego stopnia* na kierunku *wychowanie fizyczne* oraz Pracodawca potwierdzi możliwość osiągnięcia zakładanych dla praktyki efektów uczenia się. W tym celu Pracodawca powinien zaakceptować Ramowy program praktyk ustalony dla studiów *pierwszego stopnia* na kierunku *wychowanie fizyczne*.

1.5 Zasady i formy odbywania praktyk oraz termin ich realizacji

Studenci studiów *pierwszego stopnia* na kierunku *wychowanie fizyczne* mają obowiązek odbycia praktyki zawodowej w czasie trwania 3, 4, 5, 6 semestru studiów. Dopuszcza się, na wniosek studenta możliwość wcześniejszego odbycia praktyki.

1.6 Metody sprawdzania i oceniania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w wyniku odbywania praktyki

Ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w wyniku odbywania praktyki dokonywana jest w następujący sposób.

Obligatoryjnie dla każdego studenta studiów *pierwszego stopnia* na kierunku *wychowanie fizyczne* stosuje się pisemne zaświadczenie o odbyciu praktyki, które wraz z opinią pracodawcy stanowi potwierdzenie, że zostały zaakceptowane i zrealizowane efekty uczenia się ustalone w programie. Istnieje także możliwość zaliczenia praktyki na podstawie:

- dokumentu potwierdzającego wykonywanie pracy zawodowej, w tym również za granicą (np. umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia, świadectwa pracy, zaświadczenia o zatrudnieniu) wraz z podaniem zakresu obowiązków na zajmowanym stanowisku;
- dokumentu potwierdzającego odbycie innej praktyki lub stażu w trakcie trwania studiów, wraz ze wskazaniem wykonywanych zadań i spójnością ich z kierunkiem studiów, jeżeli ich charakter spełnia zakładane efekty uczenia się określone w Ramowym programie praktyki.

Dodatkowo powołany przez dziekana opiekun praktyk przeprowadza wyrywkowe hospitacje z realizacji praktyk w zakładach pracy.

II. Zasady dyplomowania

Warunkiem ukończenia studiów i uzyskania dyplomu ukończenia studiów jest uzyskanie określonych w programie studiów efektów uczenia się, którym przypisano 180 punktów ECTS, pozytywna ocena pracy dyplomowej i złożenie egzaminu dyplomowego.

2.1 Praca dyplomowa

Praca dyplomowa jest samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego bądź pogładowego, prezentującym ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane ze studiami *pierwszego stopnia* na kierunku *Wychowanie Fizyczne*, (profil praktyczny) oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania. Prace dyplomowe w Katedrze Kultury Fizycznej to prace badawcze, kazuistyczne i pogładowe. Pracę dyplomową na studiach *pierwszego stopnia* na kierunku *Wychowanie Fizyczne*, stanowi praca pisemna.

2.1.1 Forma, tematyka i metodyka prac dyplomowych oraz inne wymagania, które muszą spełniać

2.1.1.1 Wymogi formalne dotyczące realizacji prac dyplomowych na studiach *pierwszego stopnia* na kierunku *Wychowanie Fizyczne*

Praca dyplomowa musi zawierać:

1. Praca badawcza:
 - stronę tytułową.
 - spis treści.
 - wstęp – powinien wprowadzić w zagadnienia związane z tematem, wskazać motywy, źródła inspiracji i powody, dla których autor podjął się pisania pracy o charakterze badawczym oraz uzasadnić znaczenie wybranego tematu.
 - przegląd piśmiennictwa – powinien zawierać teoretyczne tło podjętych badań i obserwacji w świetle najnowszych publikacji. Student powinien wykazać się tu wiedzą zdobytą w toku studiów, związaną z tematem pracy.
 - cel pracy i pytania badawcze – cel pracy powinien być sformułowany jasno i powinien precyzyjnie określać zamiary autora. Podobnie pytania badawcze, które należy stawiać w formie dopełnienia (np. „Gdzie...?”, „Czy...?” „Jaki jest...?”, „W jakim stopniu...?” itp.).
 - materiał i metodyka badań – w rozdziale tym należy wielowymiarowo scharakteryzować badaną grupę oraz podać kryteria włączenia i wykluczenia z badań. Potem trzeba dokładnie opisać metodę badań i zastosowane narzędzia badawcze. Następnie należy precyzyjnie opisać procedurę badań i zastosowane metody analizy statystycznej.
 - wyniki badań – w rozdziale tym należy przedstawić zebrane dane w sposób logiczny i usystematyzowany, zgodnie z kolejnością przedstawioną w rozdziale Materiał i metodyka badań. Nie należy dokonywać interpretacji wyników. Wyniki mogą być prezentowane w formie opisowej lub zebrane w tabelach albo przedstawione w formie graficznej (rycin). Graficzna prezentacja danych ilościowych, pozwala na lepszą ilustrację stwierdzonych zależności i wyraźnie wzbogaca treść pracy.
 - dyskusję – w rozdziale tym należy dokonać analizy badań własnych w świetle piśmiennictwa naukowego. Istotne jest wskazanie rekomendacji teoretycznych i praktycznych zaprezentowanej pracy. Dyskusja powinna być częścią pracy stanowiącą zwięźczenie podjętego tematu, równocześnie będąc jej najciekawszą częścią, wskazując na bardzo dobrą orientację autora w podjętym temacie.
 - wnioski – powinny mieć logiczny związek z założeniami przedstawionymi w celu pracy oraz postawionymi pytaniami badawczymi. Powinny być syntetyczne i

przedstawione
w punktach.

- piśmiennictwo – zawiera spis i dane bibliograficzne wszystkich publikacji cytowanych w tekście pracy.

2. Praca kazuistyczna:

- stronę tytułową.
- spis treści.
- wstęp – powinien wprowadzić w zagadnienia związane z tematem, wskazać motywy, źródła inspiracji i powody, dla których autor podjął się pisanie pracy o charakterze badawczym oraz uzasadnić znaczenie wybranego tematu.
- cel pracy – powinien być sformułowany jasno i powinien precyzyjnie określać zamiary autora.
- opis przypadku – w rozdziale tym należy dokonać szczegółowego, konkretnego, wieloaspektowego opisu przypadku.
- dyskusję – w rozdziale tym należy dokonać analizy badań własnych w świetle piśmiennictwa naukowego. Istotne jest wskazanie rekomendacji teoretycznych i praktycznych zaprezentowanej pracy. Dyskusja powinna być częścią pracy stanowiącą zwieńczenie podjętego tematu, równocześnie będąc jej najciekawszą częścią, wskazując na bardzo dobrą orientację autora w podjętym temacie.
- wnioski – powinny mieć logiczny związek z założeniami przedstawionymi w celu pracy oraz postawionymi pytaniami badawczymi. Powinny być syntetyczne i przedstawione w punktach.
- piśmiennictwo – zawiera spis i dane bibliograficzne wszystkich publikacji cytowanych w tekście pracy.

3. Praca pogładowa:

- stronę tytułową.
- spis treści.
- wstęp – powinien wprowadzić w zagadnienia związane z tematem, wskazać motywy, źródła inspiracji i powody, dla których autor podjął się pisanie pracy o charakterze badawczym oraz uzasadnić znaczenie wybranego tematu.
- cel pracy – powinien być sformułowany jasno i powinien precyzyjnie określać zamiary autora.
- rozdziały pracy – zawierają tekst merytoryczny. Mogą być podzielone na podrozdziały.
- podsumowanie – zawiera syntetyczny opis wykonanej przez autora pracy.
- piśmiennictwo – zawiera spis i dane bibliograficzne wszystkich publikacji cytowanych w tekście pracy.

Szczegółowe wytyczne dotyczące redagowania prac dyplomowych określone są *Wydziałowych zasadach opracowywania prac dyplomowych*.

2.1.1.2 Wymogi merytoryczne dotyczące realizacji prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia na kierunku Wychowanie Fizyczne

Tematyka i zakres prac dyplomowych musi mieć merytoryczny związek z kierunkiem studiów.

Praca licencjacka jest potwierdzeniem nabycia przez studenta umiejętności polegających na wykorzystaniu wiedzy uzyskanej na studiach *pierwszego stopnia* na kierunku *Wychowanie Fizyczne* do rozwiązania problemu praktycznego lub badawczego istotnego z punktu widzenia nauk o kulturze fizycznej.

2.1.1.3 Zasady dotyczące realizacji prac dyplomowych na studiach pierwszego stopnia na kierunku Wychowanie Fizyczne

Seminarium dyplomowe na studiach *pierwszego stopnia* na kierunku *Wychowanie Fizyczne* trwa dwa semestry.

Tematy prac dyplomowych, wraz ze wskazaniem promotora, zatwierdzone przez dziekana podawane są do wyboru przez studentów nie później niż na dwa semestry przed zakończeniem studiów.

Przed zatwierdzeniem tematów dziekan zasięga opinii Rady Programowej. Rada Programowa przed wydaniem opinii ocenia proponowane tematy prac dyplomowych w aspekcie ich zgodności z kierunkiem studiów. Opinię wydaje w formie uchwały.

Promotor pracy dyplomowej formułując tematy prac uwzględnia sugestie studenta zainteresowanego przygotowaniem pracy dyplomowej.

Po zatwierdzeniu tematów prac dyplomowych przez dziekana Wydziału, student przygotowuje – pod kierunkiem promotora – zadanie na pracę dyplomową.

Zadanie na pracę dyplomową, zaakceptowane przez promotora, student składa w Biurze Obsługi Studenta nie później niż na 7 miesięcy przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego. Dziekan Wydziału zatwierdza złożone Zadanie na pracę dyplomową w ciągu 14 dni od złożenia w Biurze Obsługi Studenta. Dziekan Wydziału, po zasięgnięciu opinii właściwego kierownika katedry, może odmówić zatwierdzenia Zadania na pracę dyplomową jeśli istnieje uzasadnione podejrzenie, że praca nie spełni wymogów merytorycznych. Odmowę zatwierdzenia wydaje dziekan Wydziału w formie pisemnej wraz ze szczegółowym uzasadnieniem.

Na umotywowany wniosek studenta, zaopiniowany przez promotora i Radę Programową, dziekan Wydziału może zmienić temat pracy dyplomowej.

Nie później niż 2 tygodnie przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego student składa w Biurze Obsługi Studenta dwa egzemplarze dwustronnie wydrukowanej pracy dyplomowej w miękkiej oprawie, z zachowaniem wymogów określonych w procedurze antyplagiatowej.

Promotor dopuszcza pracę do oceny i recenzji, jeśli spełnia wymogi określone w procedurze antyplagiatowej.

Szczegółowe zasady dotyczące realizacji prac dyplomowych na studiach *pierwszego stopnia* na kierunku *Wychowanie Fizyczne* zostały określone w *Procedurze dyplomowania* przyjętej na Wydziale Filologiczno - Pedagogicznym.

2.1.2 Sposoby weryfikowania i kryteria oceniania pracy

Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz jeden recenzent. W przypadku, gdy jedna z ocen jest oceną niedostateczną, o dopuszczeniu do egzaminu dyplomowego decyduje dziekan Wydziału, po uprzednim zasięgnięciu opinii drugiego recenzenta.

Recenzenta pracy dyplomowej wyznacza dziekan Wydziału spośród kandydatów zaproponowanych przez promotora. W przypadku, gdy promotorem pracy dyplomowej licencjackiej jest nauczyciel akademicki ze stopniem doktora, recenzentem powinien być nauczyciel posiadający tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, a jeśli to nie jest możliwe to nauczyciel akademicki ze stopniem doktora.

Prace dyplomowe oceniane są w skali ocen określonej w Regulaminie Studiów.

Student ma prawo zapoznać się z treścią recenzji przed obroną.

Kryteria oceny pracy dyplomowej na studiach *pierwszego stopnia* na kierunku *Wychowanie Fizyczne* zostały szczegółowo określone w karcie przedmiotu *Przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej* i składają się na nie następujące elementy:

- zgodność tematu pracy z kierunkiem studiów,
- poprawność sformułowania celu i wniosków,
- osiągnięcie efektów uczenia się dla przedmiotu *Przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej* na studiach *pierwszego stopnia* kierunku *Wychowanie Fizyczne*,
- poprawność struktury i układu pracy,
- poprawność doboru i wykorzystania źródeł,
- ocena strony formalnej pracy.

2.1.3 Procedura antyplagiatowa przed dopuszczeniem pracy do obrony

Podstawą prawną wprowadzenia procedury antyplagiatowej prac dyplomowych przed dopuszczeniem ich do obrony jest Zarządzenie R-3/2019 Rektora Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu z dnia 22 lutego 2019 r.

Szczegółowe zasady postępowania w ramach kontroli antyplagiatowej przed dopuszczeniem pracy do obrony określone są *Wydziałowej procedurze antyplagiatowej*.

1. Celem procedury antyplagiatowej jest poddanie analizie tekstu pracy, która polega na dokładnym, określeniu zakresu ewentualnych podobieństw w sprawdzanym tekście w porównaniu do treści znajdujących się w Ogólnopolskim Repozytorium Prac Dyplomowych, Internecie i bazie aktów prawnych.
2. Dziekan zobowiązuje promotorów prac dyplomowych do dodawania prac w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA) przy użyciu kont założonych przez Ośrodek Informatyki i Promocji.
3. Promotor jest zobowiązany do przeprowadzenia analizy pracy w JSA przed złożeniem pracy dyplomowej w Biurze Obsługi Studenta i zapoznania studenta z wynikiem przeprowadzonej analizy.
4. Ocena, czy praca zawiera nieuprawnione zapożyczenia, dokonywana jest na podstawie generowanego przez system raportu z badania. Raport ułatwia promotorowi ocenę badanego tekstu pod kątem samodzielności w jego przygotowaniu, wskazując liczbę zapożyczonych fragmentów i podając ich źródła.

5. Promotor ma obowiązek zweryfikować wykryte przez system zapożyczenia i manipulacje w pracy oraz określić ich wpływ na samodzielność przygotowania pracy. Rekomendowane wartości progów wyników oraz wynik wiodący to odpowiednio, dla:
 - Wyniku ogólnego 40%,
 - ORPPD 60%
 - Internet 60%
 - Akty prawne 60%
 - Baza uczelni 60%.
6. Dopuszczenie pracy do obrony jest autonomiczną decyzją podejmowaną przez promotora na podstawie analizy raportu podobieństwa. Etapem kończącym sprawdzanie pracy pod względem plagiatu jest akceptacja ostatecznego raportu przez promotora, wydrukowanie i podpisanie go oraz załączenie do dokumentacji dyplomanta.
7. Promotor może wykluczyć pracę z badania lub oddać ją do poprawienia autorowi, a następnie dodać pracę w JSA celem powtórnego badania w przypadku stwierdzenia niskiego stopnia samodzielności przygotowanej pracy.
8. Studentowi przysługuje prawo do poprawienia pracy dyplomowej oraz ponownego przejścia procedury antyplagiatowej. Dyplomant może dokonać poprawienia pracy dwukrotnie.
9. Wszystkie etapy poprawiania pracy dyplomowej muszą zostać zakończone nie później niż w terminie 3 miesięcy po dacie zakończenia zajęć w ostatnim semestrze studiów. Możliwość współpracy z promotorem odbywa się zgodnie z przyjętym przez Rektora kalendarzem akademickim.
10. Jeżeli w wyniku przeprowadzenia całej procedury antyplagiatowej ustalono, iż praca jest plagiatem, nie zostaje dopuszczona do obrony, co jest równoznaczne z niezłożeniem pracy dyplomowej w terminie i skutkuje skreśleniem z listy studentów.
11. Student zobowiązany jest złożyć pracę w Biurze Obsługi Studenta nie później niż 2 tygodnie przed planowanym terminem egzaminu dyplomowego.
12. Student składa dwa egzemplarze dwustronnie wydrukowanej pracy dyplomowej w miękkiej oprawie, z elektroniczną kopią pracy dyplomowej na CD (wklejoną na wewnętrznej stronie okładki), podpisaną przez promotora. Dołączona kopia elektroniczna pracy nie może być zabezpieczona przed odczytem. Wraz z pracą dyplomową student składa oświadczenie potwierdzające samodzielność wykonania pracy dyplomowej (wg wzoru zamieszczonego na stronie internetowej WF-P) oraz o zgodności wersji elektronicznej z wersją drukowaną (wg wzoru zamieszczonego na stronie internetowej WF-P).
13. Warunkiem złożenia pracy w BOS jest pozytywna decyzja promotora o dopuszczeniu pracy do obrony wydana na podstawie wygenerowanego z JSA raportu finalnego, którą załącza się o dokumentacji dyplomanta.

W sprawach nieuregulowanych w procedurze decyzje podejmuje dziekan w porozumieniu z promotorem pracy.

2.2 Egzamin dyplomowy

2.2.1 Kryteria dopuszczenia do egzaminu dyplomowego

Na studiach *pierwszego stopnia* na kierunku *Wychowanie Fizyczne* warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest osiągnięcie przez studenta wszystkich wymaganych efektów uczenia się potwierdzone uzyskaniem co najmniej 180 punktów ECTS (co jest równoznaczne z uzyskaniem pozytywnych ocen końcowych z wszystkich przedmiotów, zaliczeń praktyk oraz seminariów przewidzianych w programie kształcenia dla

danego kierunku, z zastrzeżeniem różnic wynikających ze studiów odbywanych w trybie indywidualnego programu studiów) oraz uzyskanie pozytywnej oceny złożonej pracy dyplomowej przez promotora i recenzenta.

2.2.2 Forma i przebieg egzaminu

Egzamin dyplomowy na studiach *pierwszego stopnia* na kierunku *wychowanie fizyczne* odbywa się według zasad ustalonych w Regulaminie studiów.

2.2.3 Zakres egzaminu oraz zasady weryfikacji i oceny egzaminu

Egzamin dyplomowy na studiach *pierwszego stopnia* na kierunku *wychowanie fizyczne* obejmuje:

- prezentację pracy dyplomowej, w szczególności jej cel, zakres oraz wnioski, wynikające z przeprowadzonych badań,
- odpowiedź na pytanie recenzenta z zakresu pracy dyplomowej,
- odpowiedź na pytanie z zakresu przedmiotów podstawowych,
- odpowiedź na pytanie z zakresu przedmiotów kierunkowych,

Pytania, o których mowa powyżej, student wybiera losowo.

Student studiów *pierwszego stopnia* na kierunku *wychowanie fizyczne* zdał egzamin dyplomowy, jeśli uzyskał oceny co najmniej dostateczne z wymienionych wyżej elementów egzaminu.

3. Zasady rejestracji na kolejny semestr

Rejestracja studenta na kolejny semestr następuje na podstawie informacji z systemu e-dziekanat dotyczących osiągnięć studenta. Student uzyskuje wpis na kolejny semestr, jeśli uzyskał wymaganą liczbę punktów ECTS. Dopuszczalny łączny deficyt punktów ECTS to 12 punktów w stosunku do liczby punktów przypisanych do danego semestru.

W przypadku studentów studiujących na warunkach indywidualnej organizacji studiów (według zasad ustalonych w Regulaminie studiów) uzyskanie przez studenta liczby punktów większej niż wynikająca z danego toku studiów, to nadwyżka zostaje zaliczona do dorobku kolejnego semestru. Jeśli student uzyska nadwyżkę, co najmniej 18 punktów ECTS może w drodze awansu uzyskać wpis na semestr wyższy niż wynika to z jego toku studiów. W czasie trwania studiów student ma możliwość uzyskania awansu dwukrotnie.

4. Zasady obowiązujące przy wyborze grupy zajęć obieralnych

Zapisy na zajęcia obieralne odbywają się za pośrednictwem systemu e-dziekanat. Student ma możliwość wyboru przedmiotu nie później niż na dwa miesiące przed rozpoczęciem zajęć. O wpisaniu studenta na listę decyduje kolejność zgłoszeń. Minimalna liczba studentów wymagana do uruchomienia zajęć celem realizacji przedmiotu określana jest Zarządzeniem Rektora w każdym roku akademickim i wynika z formy realizacji przedmiotu.

5. Wykaz osób realizujących zajęcia

Lp.	Tytuł/ stopień naukowy/ tytuł zawodowy	Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot (PESEL - wpisywany jest w przypadku wysyłania dokumentacji do ministerstwa)
1.	mgr	Piotr Bartnik
2.	dr	Marta Bałazak
3.	dr	Krzysztof Dziewiecki
4.	dr	Marian Gawinek
5.	dr	Renata Janiszewska
6.	mgr	Sylwester Kuliński
7.	dr	Jolanta Markwart
8.	dr	Robert Makuch
9.	dr	Władysław Myjak
10.	dr	Stanisław Nowak
11.	dr	Mikołaj Olszewski
12.	mgr	Jerzy Półbrat
13.	dr hab.	Elżbieta Sałata
14.	mgr	Jacek Sobień
15.	mgr	Michał Sulima
16.	dr	Paweł Śwital
17.	mgr	Ewa Wołoszyn
18.	dr	Konrad Wójcik
19.	dr	Katarzyna Ziembakowska - Cecot